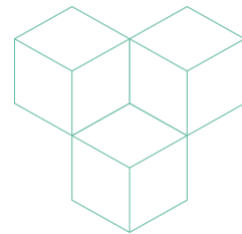

STAND BY ME

SOCIAL-ECOLOGICAL APPROACHES
FOR CARE-LEAVERS INCLUSION
THROUGH PARTICIPATORY POLICY MAKING

D2.10 Arbetsprotokoll Stöd på vägen för ungdomar som lämnar alternativa vårdssystem. En arbetsplan för gemensamt åtagande.

Slutlig version
Juni 2020

Innehåll

Juni 2020

Innehåll

sid. 23

Förord – För framtiden framåt

1. Inledning
2. Det europeiska sammanhanget
3. Det lokala sammanhanget
4. Våra tio budord: åtta riktlinjer och två allmänna principer
5. Goda metoder som inspirerar vårt arbete

Care Leavers' Network (Italien)

"First Room" – innovativa verktyg för integration i yrkesliv och samhälle av ungdomar som lämnar det speciella skyddssystemet (Rumänien)

"Aftercare Start Program" (Braşov, Rumänien)

Programmet "Integration" (Nicosia, Cypern)

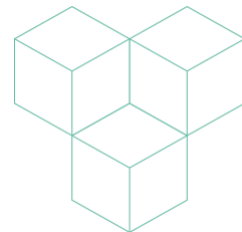
"Passus" (Göteborg, Sverige)

6. Vår utökade arbetsgrupp

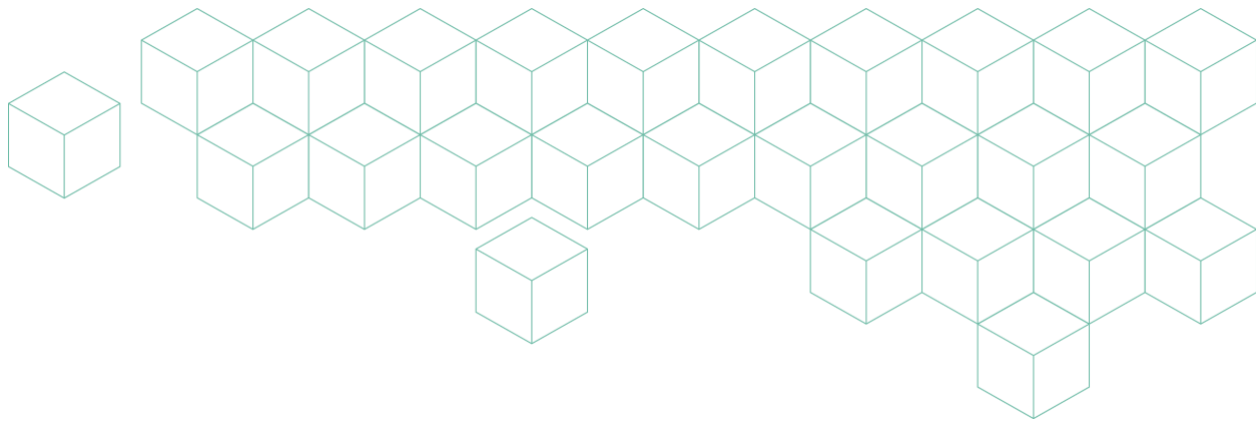
Denna publikation återspeglar endast författarens åsikter, och kommissionen kan inte hållas ansvarig för innehållet eller användandet därav.

REC-RCH-PROF-AG-2017-785708

sid. 23

Reviderad av:	Francesca Zamboni (Codici), Stefano Laffi (Codici)
Utarbetad av:	Susanna Galli (storstadsområdet Milano), Andrea Rampini (Codici), Simona Fazio (Spazio Aperto Servizi) i samarbete med Eurosuccess, Ahead och Fryshuset
Leveransdatum:	Juni 2020
Spridning:	☒ PU Public (offentlig) ☐ PP Programme Participants (begränsad till andra programdeltagare, inklusive kommissionen och projektgranskare) ☐ CO Confidential (konfidentiell, endast för medlemmar i konsortiet, inklusive GD Rättsliga frågor och konsumentfrågor, kommissionen och projektgranskare)

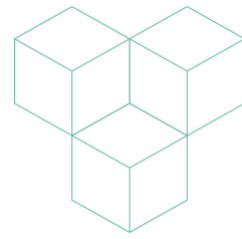

Förord – För framtiden framåt

Vi lever i en föränderlig tid. Varje dag ställs vi inför utmaningar som får oss att ifrågasätta hur vi vårdar de band som binder oss samman, vad arbete är och kommer att vara, hur vi bor, hur det är att bo i en storstad. Vi befinner oss i en övergång, som förstärks än mer av den hälsokris som har uppstått i och med covid-19-pandemin, där begrepp som hälsa, välbefinnande och säkerhet har fått betydelser som ingen hade kunnat förvänta sig. Det är en övergång där vi har börjat ifrågasätta saker som vi tidigare tagit för självklara, och många av våra frågor förblir obesvarade. Vi kan inte begränsa oss till att bara reagera på problem; vi ombeds ändra vår inställning genom att ta fram möjliga scenarier. Handlingsplanen *Stand by Me* har utvecklats i nära samarbete med unga "care leavers" (personer som lämnar/har lämnat samhällsvården) samt yrkesverksamma och beslutsfattare. Baserat på erfarenheter från ungdomar som lämnar skydds- och vårdtjänster, fokuserar det grundläggande konceptet på att se den utsatthet de upplever som talanger och möjligheter. Care leavers måste fatta livsavgörande mycket tidigare än sina jämnåriga, vilket motiverade oss att betrakta dem som "ungdomar som för framtiden framåt".

Stand by Me har försökt anamma det här synsättet om att "föra framtiden framåt" för att främja en diskussion om tillvägagångssätt och vardagsbeteenden som uppvisas av alla inblandade. För yrkesverksamma och beslutsfattare var utmaningen att bortse från etablerade lösningar och tjänster för barn och tonåringar – erkända och därmed betryggande strategier – för att hitta nya tolkningar och sätt att tänka. Denna viktiga insats har gjort det möjligt att skapa riktlinjer och förfaranden som hänger samman med de livsstadier och livshistorier som kräver särskild uppmärksamhet.

Att lyssna på och ständigt interagera med unga care leavers, i kombination med metodologiska försök kring spel och lekfullt lärande, har gett oss styrka och entusiasm under detta paradigmskifte. Deras berättelser, tankar och perspektiv har visat oss att man genom att reflektera över framtiden kan öka sin medvetenhet om nuet samt träna upp sin resiliens, kreativitet och tillit, både som individ och i grupp. De yngre generationerna ställer viktiga krav på de europeiska beslutsfattarna, och *Stand by Me* har lärt oss att det sällsynta och värdefulla bidraget från tusentals unga care leavers kan ge vårt samhälle de verktyg som krävs för att möta morgondagens utmaningar och förändringar med tillit och proaktivitet. Det är en enkel och viktig insikt som vi har fått från dem som för vår framtid framåt.

1. Inledning

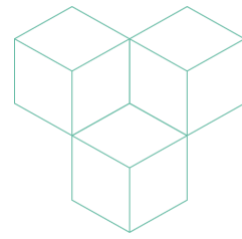
Stand by Me är ett internationellt kompetensutvecklingsprojekt inom området för barns och ungas rättigheter. Det startades 2018 i storstadsområdet Milano – i samarbete med ett nätverk av organisationer som är aktiva inom det civila samhället i Milano (Italien), Göteborg (Sverige), Braşov (Rumänien) och Nicosia (Cypern) – med samfinansiering från EU-programmet ”Rättigheter, jämlikhet och medborgarskap”.

Målet med *Stand by Me* är att effektivisera politik och insatser riktade mot ungdomar som är på väg att lämna ett vårdhem eller en fosterfamilj och som, när de uppnår myndig ålder, inte bor med sin biologiska familj på grund av ett domstolsbeslut (s.k. care leavers).

I den första etappen rådfrågades över 60 personer som arbetar med att ta fram politiska riktlinjer för barn och unga samt 90 yrkesverksamma inom området. Vi pratade också med över 80 ungdomar i åldrarna 14 till 26 som är eller har varit placerade i alternativ vård. Det är en väldigt blandad arbetsgrupp med personer från olika generationer, kulturer och sektorer som, med hjälp av omfattande aktionsforskning, har ifrågasatt vägledningens effektivitet och förmåga att skapa välbefinnande och självständighet, genom att lyfta fram styrkorna och svagheter i lokala system. Det internationella konventet som ägde rum i Braşov (Rumänien) i maj 2019 gav de fyra delegationerna tillfälle att jämföra idéer och dela med sig av rekommendationer och arbetshypoteser.

Under andra halvåret 2019 utvecklades projektet i tre riktningar: utbildning för yrkesverksamma inom sektorn; samarbete med lokala beslutsfattare för att stärka de politiska insatserna och tjänsterna för care leavers, vilket började med en förklaring av de prioriterade inriktningarna; och en informationskampanj riktad till ungdomar och vuxna, med hjälp av en spelplattform skapad tillsammans med de ungdomar och vuxna som rådfrågats under planeringen.

Detta dokument sammanfattar de viktigaste slutsatserna som dragits av den internationella gruppen under de månader de har arbetat tillsammans, och lägger fram förslag på metoder för att inspirera till lokal utveckling av riktlinjer, tjänster och försök riktade till unga care leavers.

2. Det europeiska sammanhanget

Termen "care leaver" används för att beskriva ungdomar som lämnar, eller redan har lämnat, ett vårdhem eller en fosterfamilj, vanligtvis för att de blivit myndiga eller tar steget mot ett självständigt liv.

För att ge en uppfattning om storleken av detta fenomen, finns det enligt en färsk uppskattning 2,3 miljoner minderåriga på olika vårdinrättningar världen över ("The State of the World's Children 2017: Children in a Digital World", UNICEF, 2017), utöver alla de som bor hos andra familjer än de som de föddes i. Det är svårt att bedöma omfattningen av det här fenomenet, främst på grund av att vi från 55 av totalt 197 länder saknar tillförlitliga uppgifter om minderåriga som inte bor med sin biologiska familj. Inte ens på EU-nivå finns det tillförlitliga uppskattningar om antalet minderåriga som är placerade i alternativ vård eller som precis har blivit myndiga och håller på att lämna den.

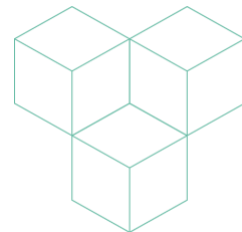
Samtliga studier visar emellertid att care leavers är mer utsatta än sina jämnåriga. Inom Europeiska unionen är ungdomar mellan 18 och 24 år den grupp som löper störst risk att drabbas av fattigdom och social utslagning: 30,6 % var i riskzonen 2016 i EU-länderna (Eurostat 2016) och i genomsnitt flyttar europeiska ungdomar inte hemifrån förrän de är minst 26 år gamla (Eurostat 2017).

Det finns fem viktiga internationella referenspunkter vad gäller situationen för care leavers.

FN:s konvention om barnets rättigheter (20 november 1989), med särskilt avseende på ingressen (som fastställer behovet av att förbereda barnet fullt ut för ett liv i samhället), art. 12 (Konventionsstaterna ska tillförsäkra det barn som är i stånd att bilda egna åsikter rätten att fritt uttrycka dessa i alla frågor som rör barnet. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.) och art. 20 (Ett barn som tillfälligt eller varaktigt berövats sin familjemiljö, eller som för sitt eget bästa inte kan tillåtas stanna kvar i denna miljö, ska ha rätt till särskilt skydd och stöd från statens sida).

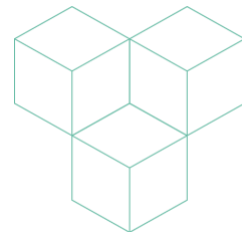
"Riktlinjer för alternativ vård av barn", som antagits av FN:s generalförsamling med resolution 64/142 (2009). Dessa riktlinjer, nära kopplade till firandet av tjugoförsta dagen för FN:s konvention om barnets rättigheter, har utformats för att få nationella myndigheterna att fullt ut tillämpa nämnda konvention och andra rättsliga instrument för att skydda rättigheter och välbefinnande för barn placerade i alternativ vård. Ett särskilt avsnitt (artikel 131–136) handlar om vikten av att förbereda, stötta och övervaka deras vägar ut ur vården.

Kommentarerna från **FN:s kommitté för barnets rättigheter**, i synnerhet allmän kommentar nr 6 (2005) (Behandling av ensamkommande barn och barn som har skilts från föräldrarna utanför ursprungslandet); allmän kommentar nr 12 (2009) (Barnets rätt att bli hörd); allmän kommentar nr 13 (2011) (Barnets rätt till frihet från alla former av våld.); allmän kommentar nr 14 (2013) (Barnets rätt att i första hand få beaktat vad som bedöms vara barnets bästa).

Europeiska kommissionens rekommendation "Investera i barn: att bryta det sociala arvet" (2013) och i synnerhet referensen till "kvalitativt stöd" i övergången till vuxenlivet.

Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (2000/C 364/01), med hänvisning till art. 24 (Vid alla åtgärder som rör barn, oavsett om de vidtas av offentliga myndigheter eller privata institutioner, ska barnets bästa komma i främsta rummet), art. 34 (Var och en som är bosatt och förflyttar sig lagligt inom unionen har rätt till social trygghet och sociala förmåner i enlighet med unionsrätten samt nationell lagstiftning och praxis. I syfte att bekämpa social utestängning och fattigdom ska unionen erkänna och respektera rätten till socialt stöd och till stöd till boendet som, i enlighet med närmare bestämmelser i unionsrätten samt i nationell lagstiftning och praxis, är avsedda att trygga en värdig tillvaro för alla dem som saknar tillräckliga medel) och art. 41 (rätt till god förvaltning).

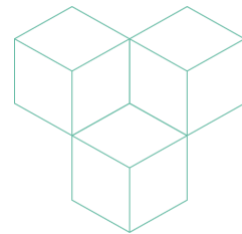

3. Det lokala sammanhanget

I **ITALIEN**, finns det mer än 12 000 barn placerade på vårdhem, vilket är cirka 1,3 barn per 1 000 invånare i samma åldersgrupp, samt över 14 000 barn i fosterhem (italienska arbets- och socialministeriet, QRS 40-2017). Om man lägger till de som har lämnat ungdoms- och fosterhem och lever ett självständigt liv eller bor i delvis självständiga särskilda boenden till de som återvänder till sina egna familjer, och därmed uppvisar ett behov av självständighet, och endast undantar de som skickas till ett nytt vårdhem efter att ha lämnat ett annat, är det uppskattade antalet care leavers i åldern 15–17 cirka 1 500. Om man räknar med personer i åldern 18–21, för vilka så kallad "prosieguo amministrativo" (administrativ fortsättning) utfärdats, ligger det totala antalet care leavers i åldern 15–21 uppskattningsvis runt 2 600.

I Italien övervakas skydd av barn av ungdomsdomstolen, grundad 1934 (kungligt dekret 20/7/1934 nr 1404) som är en specialdomstol inom straffrättsliga, civilrättsliga och administrativa förfaranden. Italienska republikens konstitution, som trädde i kraft 1948, innehåller viktiga föreskrifter med avseende på familjers och barns rättigheter (art. 2, 10, 30–32, 34, 38). Av artikel 30 framgår att staten måste ingripa och skydda barnet om föräldrarna visar sig vara uppenbart oförmögna att göra det. Lag 25/7/56 nr 888 från 1956, även kallad "omskolningslagen", moderniserar den administrativa myndigheten. Här föreskrivs dubbla åtgärder för barn med "oegentligheter i uppförande eller karaktär": justitieministeriet (grundat 1962 genom lag nr 1085) ansvarar för socialtjänst och placering av berörda barn i s.k. omskolningshem. 1967 antas lag 5/6/67 nr 431 om särskild (idag legitim) adoption av övergivna barn. Ett specifikt, oberoende organ inrättas för ungdomsdomstolarna, vilket utökar deras befogenheter (lag 9/3/71 nr 35). 1975 sker en reformering av familjerätten (lag 19/5/75 nr 151), vilket utökar ungdomsdomstolarnas auktoritet med avseende på barn (art. 38 Bestämmelser för implementering av civillagen). 1977 flyttas myndigheten med ansvar för barn som är föremål för rättsliga, civilrättsliga och administrativa förfaranden från justitieministeriets socialtjänst till lokala socialtjänster (Presidentens dekret 616/77, art. 23).

I 2017 års lag nr 205, art. 1 klausul 250 ligger fokus uttryckligen på situationen för care leavers, genom att anslå medel till ungdomar som "när de uppnår myndig ålder inte bor med sin biologiska familj på grund av ett domstolsbeslut". Syftet är att förebygga fattigdom och social utslagning, underlätta vägen mot självständighet och främja försöksverksamhet riktad till ungdomar mellan 18 och 21 år. Dessa insatser är en del av det ekonomiska bidraget, "självständighetsfonden" och stödet från yrkesverksamma som följer en plan särskilt utarbetad för varje individ. En individuell plan för varje care leaver tas fram av ansvarig socialtjänst, i samarbete mellan stödmottagaren, handledaren och de som bidrar till att utveckla och genomföra den. Planen utgår ifrån behoven och förväntningarna hos varje care leaver, målen och resultaten som krävs för att de ska bli självständiga, utvecklingen av deras talanger och förmågor och stödet från samhällets tjänster och resurser.

I **SVERIGE** fanns det 2018 omkring 48 000 barn och ungdomar (under 20 år) som omfattades av alternativa vårdinsatser. Hälften av dessa var placerade i fosterfamiljer och den andra hälften i öppna och slutna vårdhem (Socialstyrelsen 2019). De öppna vårdhemmen kallas HVB – hem för vård eller boende – och här återfinns majoriteten av de ungdomar som bor på vårdhem. Det är bara cirka 1 000 ungdomar som bor på slutna vårdhem, vilket innebär tvångsvård under en övergångsperiod. De är avsedda för ungdomar som har begått brott (LSU, lagen om verkställighet av slutna ungdomsvård) och ungdomar med akuta problem kopplade till konsumtion av alkohol och droger (LVM, lagen om vård av missbrukare). De slutna vårdhemmen sköts av SiS (Statens institutionsstyrelse), en myndighet som tar fram skraddarsydda åtgärdsplaner för barn och ungdomar med psykiska problem eller beteendestörningar samt vuxna som missbrukar narkotika.

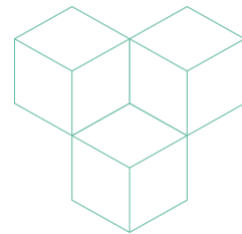
2018 utgjordes omkring 30 procent av barnen placerade i alternativ vård av ensamkommande flyktingbarn. Den vanligaste åtgärden är att placera dem på ett HVB-hem, följt av placering i fosterfamilj.

I nationell lagstiftning betonas vikten av att upprätthålla meningsfulla relationer mellan barn, deras biologiska föräldrar och deras utökade familjer, och utvisningsbeslut är avsedda som tillfälliga lösningar, i syfte att framgångsrikt återförenas med sina familjer i ett senare skede. Trots detta visar statistiken att 18-åringar som lämnar vårdssystemet i genomsnitt tillbringar 4 år åtskilda från sina familjer (Socialstyrelsen, 2007).

Svensk forskning lyfter fram den stress som upplevs av ungdomar som lämnar dessa system och tvingas bli självständiga långt tidigare än sina jämnåriga – med mindre resurser till förfogande. Det handlar till stor del om ungdomar från utsatta familjer, som inte kan erbjuda dem tillräckligt med stöd under den känsliga övergångsfasen till ett självständigt vuxenliv. Forskningslitteraturen belyser en rad specifika riskfaktorer för care leavers, och en större frekvens av kritiska situationer kopplade till hem, skola och arbete. Deras övergång till ett självständigt liv beskrivs som en "påskyndad och komprimerad" process (Biehal och Wade 1996; Stein 2012), som driver dem till ett "omedelbart vuxenliv" (Rogers 2011). Jämfört med andra jämnåriga, är psykiska och psykiatriska störningar vanligare, självmordsfrekvensen högre och sannolikheten för att de begår brott större bland dessa ungdomar.

För att bättre förstå det svenska sammanhanget har vi använt två kvalitativa undersökningar utförda i några av landets största städer.

En undersökning utförd i Stockholm och Göteborg ger ett intressant tvärsnitt av hur det svenska alternativa vårdssystemet fungerar (Höjer och Sjöblom 2009 – Young people leaving care in Sweden). Halvstrukturerade intervjuer genomfördes med 16 ungdomar, 10 pojkar och 6 flickor, alla mellan 18 och 22 år. 8 av de 16 intervjuade hade varit placerade i fosterhem, medan de övriga 8 hade varit placerade i olika typer av hem. 10 av ungdomarna hade separerats från sina familjer på grund av föräldrarnas psykiska hälsa eller riskfaktorer kopplade till deras missbruk av alkohol och narkotika, 3 på grund av allvarliga familjekonflikter och 3 på grund av handlingar som de själva begått. När intervjuerna genomfördes hade 10 av dem lämnat vårdssystemet under de senaste 12 månaderna, medan 6 skulle lämna inom de närmaste halvåret. Av dessa 6 var bara en placerad i fosterfamilj, tre bodde i delvis självständiga särskilda boenden, s.k. "halvvägslägenheter" (avsedda för ungdomar under pågående rättsliga förfaranden) och 6 i andra typer av boenden. De 16 intervjuade ungdomarna hade i

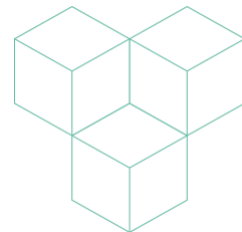
genomsnitt varit en del av systemet i 9,5 år, med en högre siffra för de som hade varit placerade i fosterhem (11,5 år) och en lägre siffra för de som hade varit placerade på vårdhem (6,3 år). En gemensam nämnare för samtliga var en ökad grad av instabilitet, där en majoritet av ungdomarna hade bytt bostadsort och boendeförhållande mer än tre gånger.

Nästan alla de intervjuade uttryckte en stark oro för den ekonomiska biten, framför allt vardagsekonomin, och många av dem ville ha hjälp med allt från sparande till att betala räkningar. Det fanns många andra orosmoment, som bostad och skola, som ofta var förknippade med misslyckande eller försummelse. Ett sista område som undersöktes var relationerna till och stödet från föräldrarna. 6 av 16 uppgav att de fick någon form av känslomässigt stöd från sina biologiska föräldrar, men att kontakten var oregelbunden och relationen komplicerad. Samtliga uppgav att de fick någon form av stöd från sina fosterföräldrar eller pedagogerna på vårdhemmet, ett stöd som i allmänhet togs för givet, med övertygelsen om att relationen skulle bestå även efter att de hade lämnat systemet.

I en annan intressant studie, som genomfördes mellan 2014 och 2017, analyserades 20 unga care leavers strategier för att hantera de mest komplicerade faserna i övergången till vuxenlivet (Bengtsson, Sjöblom & Öberg, 2018: 'Well, it's up to me now' – young care leavers' strategies for handling adversities when leaving out-of-home care in Sweden). Med utgångspunkt från en teoretisk referensram för begreppet resiliens, belyser denna studie tre viktiga dimensioner, varav två är kopplade till varje persons "inre" värld och en står i relation till den "yttre" världen. Den första dimensionen handlar om att ge deras resa en ny mening, eller att kritiskt granska sin egen historia och, i synnerhet, den period i livet de tillbringade inom det alternativa vårdsystemet. Den andra dimensionen handlar om deras tro på sig själva och omfattar självkänsla och känslan av att vara redo att möta vuxenlivet. Det tredje området är omstruktureringen av deras egna sociala nätverk och omfattar viktiga frågor kopplade till deras relationer till sina biologiska familjer, deras positiva relationer med jämnåriga kamrater och upprätthållande av meningsfulla relationer med vuxna tidigare i livet. Slutsatserna verkar bekräfta de hypoteser som lagts fram i tidigare studier, om att viktiga resiliensfaktorer är stabilitet (Jones et al. 2011; Stein 2012), möjlighet till gradvis övergång till vuxenlivet (Wade and Dixon 2006), direkt deltagande i beslut om deras framtid (Stein 2012) och tillgång till formella och informella sociala stödsystem (Wade 2008).

Sådana här hypoteser och reflektioner kring risk- och resiliensfaktorer genomsyrar vår forskning och vår ständiga dialog med care leavers, beslutsfattare och yrkesverksamma inom det här området, samt utgör ramen för våra tio budord som presenteras i nästa avsnitt.

I **RUMÄNIEN** har systemet för skydd av barn genomgått radikala förändringar under de senaste 20 åren. Landets utveckling innan anslutningen till den Europeiska unionen, följt av hela omfattningen av EU:s beslutsprocesser, har lett till en fullständig revidering av systemet, vars ursprungliga struktur härstammar från den socialistiska eran. Bland de viktigaste tendenserna märks fler åtgärder för att förhindra att barn överges, utveckling av ett skraddarsytt, professionellt system och mindre strukturer eller familjebaserade lösningar i stället för stora offentliga

institutioner. Tack vare dessa insatser har antalet barn som placeras i vårdhem minskat från över 53 000 till omkring 13 600 mellan 2000 och 2018 (<https://insse.ro/cms/>) och den nationella strategin för skydd av barn föreskriver en permanent stängning av alla gamla "barnhem" senast i slutet av 2020. Antalet barn placerade i fosterfamiljer, hos släktingar eller i familjehem har däremot ökat till 35 600, och ett stort nätverk av "modersassistenter" som ansvarar för och tar hand om ett allt större antal barn har utvecklats över hela landet (<https://www.unicef.org/romania/sites/unicef.org.romania/files>). Av totalt 3,65 miljoner barn finns det därför omkring 50 000 som har rätt till särskilt skydd, vilket gör att de får bo någon annanstans än hos sina biologiska familjer.

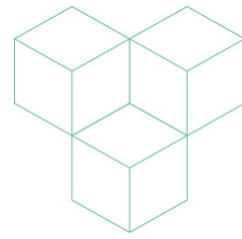
Enligt rumänsk lagstiftning har alla barn som tillfälligt eller permanent separeras från sina egna familjer rätt till särskilda skyddsinsatser fram till 18 års ålder, till exempel placering i fosterhem eller på vårdhem. Individuella åtgärdsplaner ska se till att varje barns behov tillgodoses, garantera full tillgång till tjänster, främja expertutbildningar och säkerställa ett fullständigt samhällsdeltagande. Vid 18 års ålder kan man komma överens om att fortsätta med skyddsinsatserna fram till 21 eller 26 års ålder.

Lag 272 från 2004 föreskriver att ungdomar som har för avsikt att fortsätta med sina studier måste skicka in en ansökan om förlängt skydd till kommissionen – enligt DGASPC (det rumänska generaldirektoratet för socialt bistånd och barnskydd), på provinsial nivå – eller till barn- och familjedomstolen. Om ansökan beviljas har de rätt till alla tjänster som föreskrivs enligt "specialskyddsordningen" fram till 26 års ålder. Om en person som precis har blivit myndig bestämmer sig för att inte fortsätta med sina studier kan han eller hon – på begäran – få förlängt skydd i maximalt två år, för att underlätta processen med att integreras i samhället och bli självständig. Under dessa två år får personen hjälp av DGASPC med att hitta bostad eller jobb samt rådgivning av den lokala arbetsförmedlingen. Om han eller hon förlorar sitt arbete av egen förskyllan, upphör det särskilda skyddssystemet att gälla.

Det är väldigt svårt att uppskatta det totala antalet care leavers i Rumänien. Bristen på standardiserade förfaranden på nationell nivå hindrar oss från att upptäcka antalet ungdomar som lämnar systemet, och det finns många komplexa aspekter – till exempel det stora antalet ungdomar som lämnar landet efter att ha lämnat vård- och skyddssystemet – vilket gör det svårt att ta fram uppgifter och utvärderingsförfaranden. Enligt uppgifter från DGASPC, sammanställda på provinsial nivå, fanns det i slutet av 2018 fortfarande 4 000 ungdomar i åldern 14–26 år som omfattades av det nationella skyddssystemet (<https://www.unicef.org/romania/sites/unicef.org.romania/files>).

Enligt en studie av Rumäniens myndighet för skydd av barns rättigheter och adoptioner från 2017, är den genomsnittliga tid ett barn tillbringar i skyddssystemet 7,5 år, vilket motsvarar 65 % av deras livstid. Samma undersökning visar att bland ungdomar mellan 15 och 26 år i *alternativ vård*, har en av fem tillbringat hela sitt liv i systemet, och en av tre mer än 90 % av sitt liv.

Bland de vanligaste samhällsgrupperna finns några särskilt utsatta grupper, till exempel barn som tillhör den etniska gruppen romer, barn med funktionshinder, barn som lever under utsatta förhållanden som förstärks av avinstitutionalisering och barn

som hoppar av skolan tidigt (Världsbanken, Unicef, ANDPCA. Studie: Romania – Children from the Protection System, Bucharest 2016).

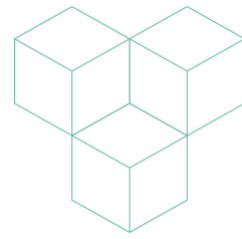
De rapporter och den litteratur som nämns ovan visar tydligt att ungdomar som lämnar systemet ställs inför mer kritiska situationer än sina jämnåriga. Som i alla andra sammanhang, är de mest kritiska delarna de som rör hemmet, fortsatta studier, jobbsökande, sköra relationer och större exponering för riskfyllda situationer. Andra specifika faktorer kopplade till nätverk för brottslighet och sexuell exploatering, något som påverkar rumänska barn i högre utsträckning än barn i andra europeiska länder, kompletterar också dessa frågor (Encyclopaedia of Social Work, 2016, utgiven av George Namtu, Polirom förlag).

Parallellt med riktlinjerna som är gemensamma för alla fyra länder, har forskning som genomförts i området kring Braşov lyft fram behovet av åtgärder för att komma till rätta med brister i det rumänska systemet: ett mer tillförlitligt och effektivt system för insamling och analys av uppgifter om skydd av barn; enklare förfaranden; effektivare resursanvändning och försöksverksamhet med oberoende hantering av offentliga organisationers budgetar; försöksverksamhet med tjänster och strukturer specifikt avsedda för övergångsfasen till ett självständigt liv och ökat familjeengagemang – om positiva band har upprätthållits – när ungdomar lämnar systemet.

På **CYPERN** finns det nationella skyddsåtgärder för barn, som understryker den cypriotiska kommissionens ansvar för barns rättigheter genom att säkerställa implementering av 1989 års barnkonvention på nationell nivå. Kommissionen är en oberoende institution inrättad av ministerrådet, som enbart arbetar med barns rättigheter och vars befogenheter har fastställts i en särskild lag som trädde i kraft i juni 2007 och förstärktes av ytterligare lagstiftning 2014.

På operativ nivå styrs skyddet av barns och ungdomars rättigheter av det sociala välfärdssystemet, vars viktigaste funktion är att stödja utsatta familjer och vidta förebyggande åtgärder för att undvika att familjer splittras. Åtgärder i hemmet, dagcenter, fritidsgårdar, livsmedelsbistånd och specialiserad psykisk hälsovård är bara några exempel på tjänster som har använts för att uppnå detta. I extrema fall där föräldrarna anses oförmögna att garantera trygghet och integritet för det barn de ansvarar för, kan familjedomstolen (den enda myndighet med befogenhet att begränsa föräldrarnas rättigheter) separera barnet från sin familj. Den metod som föredras är att placera barnet hos andra släktingar eller använda lösningar som fosterhem. Vårdhem används bara som en sista utväg.

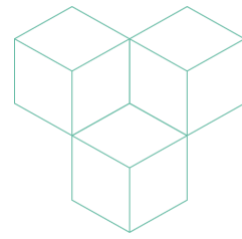
På Cypern finns det fyra anläggningar för barn mellan 5 och 13 år, i städerna Nicosia, Limassol, Larnaca och Paphos. Barn under 5 år får placeras i sådana hem vid exceptionella omständigheter. Dessutom finns det hem för ungdomar, så kallade "Youth Hostels", som i vissa fall också tar emot ensamkommande flyktingbarn. För närvarande finns det ett 90-tal barn placerade på vårdhem och ett 100-tal ensamkommande barn utplacerade i samhället.

Barn som har begått brott separeras i vissa fall från sina familjer. För närvarande sitter omkring 15 barn i fängelse, varav alla är äldre än 16 år. För de som är yngre finns det åtgärder som volontärarbete eller samhällstjänst. Socialtjänsten har i uppgift att övervaka deras framsteg och uppdatera familjedomstolen minst en gång i halvåret. Den ska också övervaka framstegen för de ungdomar som är placerade på kriminalvårdsanstalter från det att de blir frigivna.

Under hela tiden som barn är separerade från sina biologiska familjer får föräldrarna stöd från personal inom socialtjänsten, som hjälper dem att lösa eventuella problem de har observerat och följer barnet när det återförenas med sin familj.

När ett barn uppnår myndig ålder införs en skräddarsydd stödplan, där ansvaret ligger hos direktoratet för socialtjänsten. Den skräddarsydda planen utformas och följs upp baserat på behoven och egenskaperna hos varje ung person, med åtgärder som kan skilja sig avsevärt från fall till fall. För varje care leaver som blir myndig tilldelas en summa på totalt €20,000 som ska användas i tio års tid (eller tills de fyller 28 år) för att täcka universitetsavgifter och andra kostnader kopplade till utbildning (t.ex. böcker och material), arbete (t.ex. utrustning) eller boende (t.ex. möbler och köksredskap). Care leavers som ännu inte har fått arbete får ett grundläggande inkomststöd på €480 och ett extra stöd på minst €220 för att täcka kostnaden för hyra. Den här typen av stöd ges till care leavers så snart direktoratet för socialtjänsten anser att de är ekonomiskt oberoende.

4. Våra tio budord: åtta riktlinjer och två allmänna principer

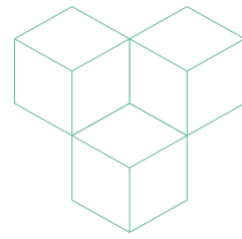
Den skräddarsydda forskningsverksamheten som har etablerats av projektet *Stand by Me* har gjort det möjligt för oss att samla in erfarenheter och förslag från mer än 200 personer, däribland ungdomar, representanter för relevanta institutioner och yrkesverksamma inom sektorn. Under det internationella forumet i Braşov jämförde vi vad som framkommit på lokal nivå och enades om en gemensam uppsättning rekommendationer och universella arbetshypoteser att presentera för beslutsfattare i våra respektive länder. Under de följande månaderna har vi utvecklat och integrerat dessa slutsatser, genom att jämföra och diskutera med över 100 nyckelpersoner involverade i politiska åtgärder riktade till care leavers i våra fyra städer, för att sammanställa dessa tio budord som utgörs av åtta prioriterade riktlinjer och två allmänna principer som måste forma hur vi ser på politik och genomför projekt.

1) Ett tydligt, sammanhängande och harmoniserat regelverk.

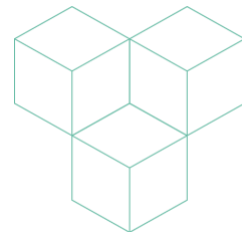
Vad gäller unga care leavers, finns det risk för en konflikt mellan barnets rättigheter och bestämmelser för vuxna. För de som snart blir myndiga är det mycket viktigt att det finns ett system som garanterar en gradvis och icke-traumatisk övergång från ett referenssystem till ett annat. Vi måste ge den här förändringen en innebörd, så att det faktum att man uppnår myndig ålder innebär en omstrukturering av förhållandet mellan individen, samhället och rättssystemet. I detta avseende är det viktigt att utveckla ramverket för befintliga bestämmelser och åtgärder: integrera det för att säkerställa att det är komplett; implementera god praxis och försöksverksamhet; rationalisera och förenkla om så krävs; skapa harmoni och flöde i system som alltför ofta är splittrade.

2) En övergripande strategi.

Mot bakgrund av tidigare punkt, verkar det nödvändigt att återupprätta de befintliga befogenheterna och ansvarsområdena. Först och främst behöver man jobba med den interinstitutionella dimensionen: engagera alla relevanta personer; förtydliga roller och ansvarsområden; främja dialog och samarbete; säkerställa ett klimat av öppenhet och förtroende. Men det är också viktigt att främja integration inom institutionerna och undanröja hinder i de yttre gränserna för varje sektors, avdelnings eller kontors befogenheter. En övergripande strategi innebär framför allt att motverka spontanitet och informell, individualistisk hantering av relationerna mellan nätverken samt skapa strukturella synergier som kan vara både stabila, transparenta och effektiva på en och samma gång.

- 3) **Välfärd och tillgänglighet.** I många europeiska länder har familjen en nyckelroll när det gäller att följa unga människor på vägen mot självständighet, även efter att de uppnått myndig ålder. Ungdomar är ofta väldigt beroende av sina familjer, även när de är betydligt äldre än 18 år. De som lämnar ett vårdhem eller en fosterfamilj kan inte räkna med detta stöd, och därför uppstår ett stort behov av att identifiera prioriterade kanaler för att få tillgång till välfärd. Behoven varierar mellan olika länder och enskilda situationer, men för vissa frågor är utmaningarna desamma: boende och rätten till ett hem; fortsatta studier och möjligheten till högkvalitativ utbildning; introduktion till arbetslivet; hänvisning till hälso- och sjukvård för att garantera självständig tillgång; och ekonomisk utbildning för att underlätta tillgången till kreditinstitut och banker.
- 4) **Referenspunkter.** Care leavers tvingas ofta ta viktiga steg i utvecklingen mycket tidigare än sina jämnåriga. För att göra det på egen hand måste de kunna förlita sig på fasta referenspunkter som kan hjälpa dem överbrygga känslan av ensamhet och känna trygghet och stöd i svåra stunder. Det är viktigt att tillsammans skapa emotionella referenspunkter för ungdomar, både bland den personal som har följt dem på deras resa och i regionens formella och informella nätverk. Samtidigt är det viktigt att tillhandahålla professionella referenspunkter (t.ex. handledare) som kan vägleda och övervaka deras utveckling när de uppnår myndig ålder och täppa till eventuella luckor i övergången från samhällstjänster för barn till samhällstjänster för vuxna.
- 5) **Expertstöd.** De yrkesgrupper som hjälper ungdomar i samhället under deras resa mot självständighet har en viktig roll när det gäller att säkerställa kvaliteten och effektiviteten i deras planer. Därför är det nödvändigt att satsa på dessa personer (utbildning, lön, hälsa, etc.), både grund- och vidareutbildning, samt att motivera dem, höja deras status och förbättra deras arbetsvillkor. Människor som arbetar inom socialtjänsten drabbas ofta av utbrändhet, både på grund av den ensamma arbetssituationen och den stora arbetsbördan i förhållande till omfattningen av de problem som behöver hanteras. För att ungdomarna ska få en så bra resa som möjligt måste vi främja arbetarnas välbefinnande, säkerställa avlastning och övervakning, investera i högkvalitativ utbildning och uppmuntra socialarbetarna att i högre grad samarbeta och dela på ansvaret.
- 6) **Skräddarsydda resor.** Vi måste ta fram en skräddarsydd plan för

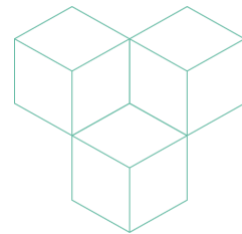

varje pojke och flicka, med hänsyn till deras individuella talanger, behov, önskemål och ambitioner. Ungdomarna måste vara personligen involverade i planeringen av sin egen framtid. De får inte tvingas in på ett visst spår, utan planen ska utarbetas tillsammans, genom att utgå ifrån de talanger som varje care leaver kan utveckla, undvika standardisering och se till att de verkligen inser sitt eget värde. Talang och utsatthet behöver inte vara diametralt motsatta egenskaper; de kan existera parallellt. Det finns ingen anledning att ge upp försöken att skapa studie-, arbets- och livsplaner som ligger helt i linje med varje barns högsta ambitioner när de lämnar systemet. I detta avseende ska talang tolkas som en uppsättning kunskaper, förmågor och färdigheter som ska göra det möjligt för dem att uppnå sin fulla potential och förverkliga sina drömmar.

7) Stabilitet och tillit. Vi måste följa ungdomarna när de skapar sin egen historia och väg, genom att hjälpa dem att bli medvetna om sig själva och ge sina erfarenheter ny mening. Planering riktad till care leavers måste låta dem träna upp sin självkänsla och bygga meningsfulla relationer för att öka sitt välbefinnande och skapa en bättre framtid. Psykologiskt stöd, att bli lyssnad på och deltagande i samhället är bara några faktorer som gör det möjligt för ungdomar att investera i sig själva och i positiva relationer som kan öka chanserna att uppnå självförverkligande och undvika att gå på gång hamna i dysfunktionella relationer. Därför är det viktigt att vi också värdesätter nätverk bland jämnåriga och samhällets förmåga att främja möjligheter och fungera som en bro mot nya mål.

8) Territorium och relationer. För att se framåt med tillit är det viktigt att care leavers får hjälp med att bygga upp och utveckla starka relationer med människor de möter inom sina respektive områden och i vardagslivet utanför den alternativa vården. Det omfattar bl.a. skolkamrater, arbetskamrater, grannar, boende i närområdet, idrottsföreningar, kulturföreningar, konst- och kulturvärlden, religiösa grupper, politiska grupper och andra typer av organisationer. Dessa band skapar välbefinnande och en känsla av samhörighet, vilket motverkar stigmatisering. Det är band som utvecklar och stärker ungdomarnas relationer och sociala kapital, ökar deras möjligheter och förstärker det skyddsnetzverk som kan aktiveras när de ställs inför svåra situationer. Att vårda dessa band är inte bara positivt för ungdomarna själva, utan berikande för alla parter. Det innebär en chans att lära sig av mångfald, extraordinära berättelser och unika utmaningar.

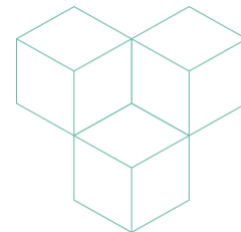
9) Den allmänna principen om deltagande. Att främja

deltagande innebär att garantera alla ungdomars rätt att bli lyssnade på och involveras i alla val som direkt berör dem. Det är en grundläggande princip för skyddet av varje barn som måste beaktas fullt ut, även när det börjar bli aktuellt för dem att lämna vårdsystemet och skapa sig ett självständigt liv. Att främja deltagande innebär inte bara att lyssna på någon inom ramen för en lärare-elev-relation, utan även att uppmuntra fler att göra sina röster hörda och skapa en gemensam, offentlig röst genom att delta i samhälls- och föreningslivet. Care leavers-föreningar är ett viktigt exempel på hur olika individers situationer kan omvandlas till verkliga politiska förslag. Dessutom är det viktigt att främja andra typer av föreningsverksamhet, med fokus på gemensamma intressen som kan förena care leavers med andra unga män och kvinnor.

10) Den allmänna principen om icke-diskriminering.

Ungdomarna i Agevolando, det italienska nätverket för care leavers, har skickat ett starkt och tydligt budskap till institutionerna: "Vi förväntar oss inte mer av en care leaver än vad vi förväntar oss av andra barn i samma ålder". Låt oss alltså påminna oss själva om att care leavers är som vilka ungdomar som helst. De skiljer sig från varandra och från andra jämnåriga, men samtidigt är de alla lika. Precis som andra ungdomar har de drömmar, styrkor och svagheter, och de kan känna såväl glädje som rädsla och besvikelse. De ställs inför skolans och arbetslivets värld, med frågor som rör ekonomi, boende, känslor och relationer. Därför bör vi inte begära mer av dem än vad vi begär av någon annan. Vi bör också påminna oss själva om att inte begära mindre av dem, inte sopa banan för dem och inte begränsa deras möjligheter. Vi har möjligheten att utgå ifrån de erfarenheter som care leavers har och se med nya ögon på alla ungdomar som bor i våra städer och ställs inför väldigt svåra frågor om deras och vår framtid.

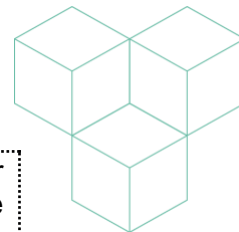

5. Goda metoder som inspirerar vårt arbete

Care Leavers' Network (Italien)	
Beskrivning	<p>Agevolando är den största organisationen för care leavers i Italien. Den grundades 2010 på initiativ av en grupp ungdomar som hade tillbringat en del av livet åtskilda från sina biologiska familjer och som ville finnas där för andra ungdomar med liknande upplevelser samt uppmuntra till solidaritet och inbördes stöd.</p> <p>I dag utvecklar de projekt, kampanjer och initiativ för att främja välbefinnande och aktivt deltagande för ungdomar som lämnar vård- och skyddssystemet. Ett av dessa initiativ är Care Leavers' Network, ett informellt nätverk som stöds av Agevolando sedan 2017, och som idag är verksamt i mer än 10 italienska regioner med förslag till utbyte, utbildning och opinionsbildning.</p>
Användbara länkar	www.agevolando.org

"Projekt Care Leavers" (Progetto Care Leavers) (Italien)	
Beskrivning	<p>En försöksverksamhet som stöds av det italienska ministeriet för arbetsmarknads- och socialpolitik som en del av fonden för bekämpning av fattigdom och social utslagning i samarbete med Istituto degli Innocenti. Projektets mål är att följa dem som precis har uppnått myndig ålder på resan mot självständighet, genom att skapa de stödsystem som krävs för att de successivt ska kunna bygga upp en framtid och bli vuxna, från den dag de lämnar vård- och skyddssystemet. Projektet fokuserar på handledarens roll att stödja syftena och målen i nationell försöksverksamhet och skräddarsydda projekt.</p> <p>Baserat på varje barns ekonomiska situation, kan dessutom ett individuellt stöd på maximalt 780 euro per månad erhållas, för att täcka såväl allmänna utgifter som kostnader specifika för en viss care leaver.</p>
Användbara länkar	https://www.minori.gov.it/it/attivita/progetto-care-leavers

"First Room" – innovativa verktyg för integration i yrkesliv och samhälle av ungdomar som lämnar det speciella skyddssystemet (Rumänien)	
Beskrivning	<p>I slutet av 2019 gick ministeriet för europeiska fonder (den administrativa myndigheten för Human Capital Operational Programme) ut med en "inbjudan att lämna projektförslag" till offentliga myndigheter och socialtjänster.</p>

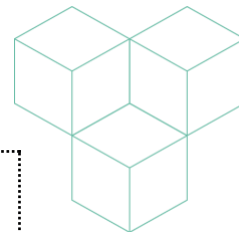
	Här anslogs 23 miljoner euro för verksamhet direkt inriktad på stöd för care leavers och unga personer som har lämnat systemet under de senaste fyra åren med olika typer av stödåtgärder, som exempelvis integrations-, sysselsättnings-, bostads- och ekonomiskt stöd.
Användbara länkar	http://mfe.gov.ro/pocu-23-mil-euro-pentru-sprijinirea-tinerilor-care-parasesc-sistemul-institutionalizat-de-protectie-sociala/

"Aftercare Start Program" (Braşov, Rumänien)

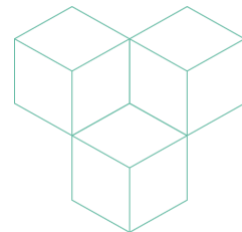
Beskrivning	<p>2004 lanserade föreningen SCUT i Braşov ett program för samhällsstöd, "Aftercare Start", med målet att hjälpa ungdomar i offentliga institutioner att klara övergången till ett självständigt liv.</p> <p>Idag drivs programmet med stöd från de lokala myndigheterna i Braşov-området, olika lokala ekonomiska aktörer, den irländska ambassaden och ett antal frivillighetsorganisationer. Det riktar sig till care leavers mellan 18 och 35 år, utsatta unga människor och familjer i riskgrupper (familjer med ensamstående föräldrar, barn som riskerar att avbryta skolgången i förtid, materiell fattigdom m.m.) och erbjuder individuellt stöd till cirka 30 personer per år i mellan 12 och 48 månader. De tjänster som erbjuds sträcker sig från psykosocial rådgivning till psykoterapi, från utbildning till arbete, från hälsofrämjande åtgärder till livsmedelsbistånd, samt kurser i deltagande och aktivt medborgarskap.</p>
Användbara länkar	www.scutbv.ro

Programmet "Integration" (Nicosia, Cypern)

Beskrivning	<p>"Integration" är ett program som startade 2018 på Cypern för att hjälpa ungdomar mellan 13 och 19 år som har tagit sig ur narkotikamissbruk in i arbetslivet.</p> <p>Programmet omfattar Cyperns nationella missbruksmyndighet, kriminalvårdsmyndighet, universitetet i Nicosia och flera av stadens behandlingshem.</p> <p>I pilotfasen organiserades skräddarsydda utbildningar för omkring 50 ungdomar, som genomfördes i tre etapper: cirka 30 timmars grundutbildning (sociala färdigheter, IT, engelska och företagande); cirka 70 timmars specialutbildning (bl.a. kontorsarbete, murning och vägarbete, kropps- och skönhetsvård och IT-support); följt av praktik på ett företag. Varje kurs omfattade system för bedömning och certifiering av de kunskaper som förvärvats.</p>
--------------------	--

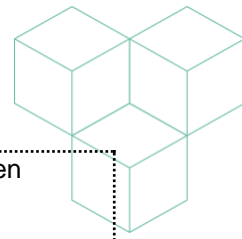
Användbara länkar	https://www.unic.ac.cy/tdunit/programma-entaxi-gia-deyteri-synechomeni-chronia/
"Passus" (Göteborg, Sverige)	
Beskrivning	<p>Passus är ett program för att hjälpa ungdomar bort från kriminalitet. Det främsta målet är att bidra till att skapa nya relationsnätverk och nya möjligheter. Programmet omfattar skraddarsydda utbildningsinsatser för ungdomar, stöd till deras familjer samt nödvändig utbildning för de olika berörda parterna.</p> <p>Verksamheten är kopplad till "Våldspreventiva Resurscentrum", ett samarbetsinitiativ som erbjuder utbildning i att stödja ungdomar som upplevt olika typer av våld, antingen som utövare eller offer.</p> <p>Passus har drivits sedan 2018 av Fryshuset, i samarbete med andra lokala instanser och institutioner för ungdomsrättsvård.</p>
Användbara länkar	https://www.fryshuset.se/verksamhet/passus

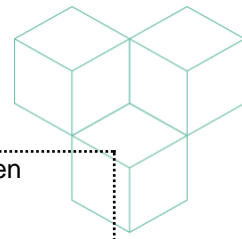
6. Vår utökade arbetsgrupp

I Italien (alfabetisk ordning)

Namn	Enhet	Roll	Land
Baseggio Michela	Tutti per Uno	Utbildare	Italien
Bergami Patrizia	Rozzano-området	Kommunchef i Rozzano	Italien
Bertolè Lamberto	Milano kommun	Ordförande i Milanos kommunfullmäktige	Italien
Buscemi Elena	Milano kommun	Chef för arbetsmarknads- och socialpolitik, storstadsregionen Milano	Italien
Cascone Ciro	Ungdomsdomstolen i Milano	Ungdomsdomstolen i Milano	Italien
Casiraghi Laura	Sercop (ett socialt företag)	Socialarbetare	Italien
Cesaro Grazia	Ungdomsdomstolen i Milano	Ordförande för ungdomsdomstolen i Milano	Italien
Ciceri Guido	Sercop (ett socialt företag)	Chef för det sociala företaget Sercop	Italien
D'Alberto Clarissa	Agevolando	Beslutsfattare och talesperson för organisationen Agevolando	Italien
Fazio Simona	Spazio Aperto Servizi	Chef för avdelningen "Familjer och minderåriga" på det sociala kooperativet Spazio Aperto Servizi	Italien
Ferrario Carlo	Agevolando	Medforskare i projektet <i>Stand by Me</i>	Italien
Gafforini Liliana	Regionen Lombardiet	Kontaktperson för care leavers-åtgärder, regionen Lombardiet, generaldirektoratet för social-, bostads- och handikappolitik	Italien
Gallina Maria Luisa	U.S.S.M. Milano (socialtjänst för minderåriga)	Socialarbetare	Italien
Gallione Cristina	A.S.S.E.M.I. (Azienda Sociale Sud Est Milano)	Chef för A.S.S.E.M.I. (Azienda Sociale Sud Est Milano)	Italien
Gatto Maria Carla	Ungdomsdomstolen i Milano	Ordförande för ungdomsdomstolen i Milano	Italien
Giacometti Manuel	Spazio Aperto Servizi	Medforskare i projektet <i>Stand by Me</i>	Italien

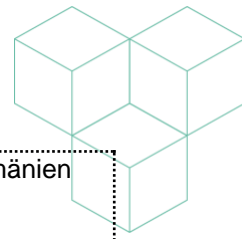
Koh Ting Alba	Progetto Sociale Cooperative	Medforskare i projektet <i>Stand by Me</i>	Italien
Lo Verso Livio	Storstadsområdet Milano	Chef för Osservatorio Mercato del Lavoro (observationsgruppen för arbetsmarknaden), storstadsområdet Milano	Italien
Lupo Susanna	CTIF, Spazio Aperto Servizi	Psykoterapeut	Italien
Madoni Patrizia	Storstadsområdet Milano – Hälsoskyddsmyndigheten	Socialarbetare	Italien
Magatti Gianluigi	Progetto Sociale Cooperative	Samordnare för självständigt boende	Italien
Mosca Aurelio	Storstadsområdet Milano – Hälsoskyddsmyndigheten	Chef för planeringsavdelningen för integrering av sociala hälsoförmåner med sociala förmåner	Italien
Musicco Francesca	Sercop (ett socialt företag)	Psykolog	Italien
Orilla Veronica	Regionen Lombardiet	Regionen Lombardiet, generaldirektoratet för social-, bostads- och handikappolitik	Italien
Pagani Massimo	Ansvarig för barn och ungdomars rättigheter – regionen Lombardiet	Ansvarig för barn och ungdomars rättigheter – regionen Lombardiet	Italien
Parravicini Dario	Storstadsområdet Milano	Chef för ekonomisk utveckling i storstadsområdet Milano	Italien
Polti Elisabetta	Spazio Aperto Servizi	Medforskare i projektet <i>Stand by Me</i>	Italien
Porro Pinuccia	Coordinamento Nazionale Comunità per Minori (C.N.C.M.) (nationellt samordningsorgan för minderåriga)	Talesperson för C.N.C.M. i norra Italien	Italien
Ravelli Susanna	AFOL Metropolitana	Talesperson för AFOL Metropolitana	Italien
Sacerdote Silvia	U.S.S.M. Milano (socialtjänst för minderåriga)	U.S.S.M. Milano (socialtjänst för minderåriga)	Italien
Samwell Mina	La Cordata	Medforskare i projektet <i>Stand by Me</i>	Italien
Spinoni Monica	Martinitt e Stelline	Chef för socialt boende på Martinitt e Stelline	Italien

Turco Maria	A.S.S.E.M.I. (Azienda Sociale Sud Est Milano)	Beslutsfattare, chef för barn- och familjeavdelningen på A.S.S.E.M.I.	Italien
Turetti Egidio	AIMMF (sammanslutning av italienska domare inom barn- och familjerätt)	Tjänsteman på AIMMF (sammanslutning av italienska domare inom barn- och familjerätt)	Italien
Valentino Ofelia	Ungdomsdomstolen i Milano	Advokat	Italien

I Rumänien (alfabetisk ordning)

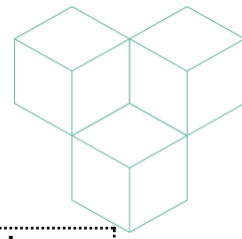
Namn	Enhet	Roll	Land
Balaban Diana	Generaldirektoratet för socialt bistånd och skydd av barn – Braşov	Chef	Rumänien
Boza Roxana	Santo Stefano center för minderåriga, Ghimbav	Inspektör	Rumänien
Catana Marimar	N.A.	Medforskare i projektet Stand by Me	Rumänien
Ciocoiu Emilia	Generaldirektoratet för socialt bistånd och skydd av barn – Braşov	Chef på generaldirektoratet för socialt bistånd och skydd av barn – Braşov	Rumänien
Cristureanu Carmen	PECA-stiftelsen	Chef	Rumänien
Danu Mihaela	Generaldirektoratet för socialt bistånd och skydd av barn – Braşov	Chef på generaldirektoratet för socialt bistånd och skydd av barn – Braşov	Rumänien
Ovidiu Colqhoun	N.A.	Medforskare i projektet Stand by Me	Rumänien
Gafitescu Aurora	Generaldirektoratet för socialt bistånd och skydd av barn – Braşov	Chef på generaldirektoratet för socialt bistånd och skydd av barn – Braşov	Rumänien
Joszi Rely	N.A.	Medforskare i projektet Stand by Me	Rumänien
Luca Ligia	Organisationen SAMARITEANUL MILOS	Chef	Rumänien
Pantea Mihaela	Generaldirektoratet för socialt bistånd och skydd av barn – Braşov	Chef på generaldirektoratet för socialt bistånd och skydd av barn – Braşov	Rumänien
Paun Elena	Santo Stefano center för minderåriga, Ghimbav	Utbildare	Rumänien
Redenciuc Radu	N.A.	Medforskare i projektet Stand by Me	Rumänien

Tica Paul	N.A.	Medforskare i projektet Stand by Me	Rumänien
-----------	------	--	----------

På Cypern (alfabetisk ordning)

Namn	Enhet	Roll	Land
Antoniou Koula	Offentlig förvaltning för sociala trygghetstjänster	Tjänsteman	Cypern
Dalitis Sotis	Cyperns fängelsemyndighet	Ombud	Cypern
Efthimiadou Marina	Offentlig förvaltning för sociala trygghetstjänster	Tjänsteman	Cypern
Kallonas Petros	Cyperns fängelsemyndighet	Ombud	Cypern
Kouskouli Natasa	Offentlig förvaltning för sociala trygghetstjänster	Tjänsteman	Cypern
Lamari Nantia	Mentalhälsovård – Promitheas	Socialarbetare	Cypern
Molua John	N.A.	Medforskare i projektet Stand by Me	Cypern
Monero Chris	N.A.	Care leaver	Cypern
Panteli Sotiroula	Hope for Children – icke-statlig organisation	Socialarbetare	Cypern
Papadopoulos Stelios	N.A.	Care leaver	Cypern
Savvopoulou Natasa	Nationella missbruksmyndigheten Cypern	Chef för utredningsavdelningen vid Nationella missbruksmyndigheten Cypern	Cypern
Stylianou Iakovos	Cyperns fängelsemyndighet	Utbildare	Cypern
Tsiggas Nikolas	N.A.	Medforskare i projektet Stand by Me	Cypern
Touray Alasan	N.A.	Medforskare i projektet Stand by Me	Cypern
Trifilli Panayiota	Offentlig förvaltning för sociala trygghetstjänster	Tjänsteman	Cypern

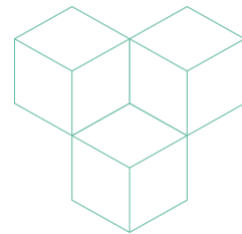

I Sverige (alfabetisk ordning)

Namn	Enhet	Roll	Land
Bailey Omar	Fryshuset	Ungdomsledare	Sverige
Bahsoun Shadi	Livsanda	Chef för boendetjänster på Livsanda	Sverige
Engelbrektsson Ulrika	Uddevalla kommun	Chef för sociala insatsgruppen i Uddevalla kommun	Sverige
Fard Ashkan	N.A.	Medforskare i projektet Stand by Me	Sverige
Franck Håkan	Polismyndigheten	Gruppchef på polismyndigheten	Sverige
Gustafsson Daniel	Göteborgs kommun	Avdelningschef i Göteborgs kommun, advokat	Sverige
Hassan Abdiweil	N.A.	Medforskare i projektet Stand by Me	Sverige
Hermansson Annica	Polismyndigheten	Gruppchef på polismyndigheten	Sverige
Larsson Emma	Livsanda	Samordnare	Sverige
Mushtaq Khorsand	N.A.	Medforskare i projektet Stand by Me	Sverige
Nygren Lovisa	Svenska Kriminalvården	Chef inom svenska kriminalvården	Sverige
Oskarsson Moa	N.A.	Medforskare i projektet Stand by Me	Sverige
Reza Mahdi	N.A.	Student, medforskare i projektet Stand by Me	Sverige

Projektgruppen:

Susanna Galli, Elena Rita Mendicino, Gloria Plebani, Franca Trabucchi (Città Metropolitana di Milano-IT), Francesca Zamboni, Umberto Biscaglia, Stefano Laffi, Roberta Marzorati, Andrea Rampini, Camilla Pin (Codici Ricerca e Intervento-IT); Simona Fazio, Maria Chiara Orlando, Alessandra Panceri, Barbara Vajani (Spazio Aperto Servizi-IT); Robert Serban, Gheorghe Radu (Ahead Association-RO); Giota Lilli, Giorgos Giorgakis (Eurosucces Consulting-CY); Nadja Arya-Garystone, Armin Azadkha, Hana Jamali, Jonny Ericsson, Camilla Lagerquist, Louise Källgård (Fryshuset-SV).

Projektpartners

**Città
metropolitana
di Milano**

Storstadsområdet Milano

Italien (ledare)

Storstadsområdet Milano, som utgörs av 134 kommuner och har totalt 3 176 180 invånare, har en grundläggande roll inom ekonomisk och social utveckling när det gäller att främja lika möjligheter, motverka diskriminering och därmed främja inkludering med fokus på mänskliga rättigheter – i synnerhet för den yngre generationen. Den omfattande erfarenheten inom området utbildning och forskning, nätverken som samarbetar med internationella organisationer, appellationsdomstolen i Milano, ungdomsdomstolarna, branschorganisationer, de mest representativa advokatsamfundet, icke-statliga organisationer och, sist men inte minst, lokala och regionala enheter, utgör grunden för ständig planering av både EU-medel och nationella medel, i form av strategiska åtgärder (inklusive den strategiska planen för storstadsområdet Milano) för att främja en barnvänlig kultur.

Codici | Ricerca e Intervento

Italien (partner)

En oberoende enhet som främjar vägar för forskning och omvandling på det sociala området, tillsammans med organisationer, institutioner och nätverk, för att förstå och följa de sociala förändringar som sker.

Spazio Aperto Servizi ONLUS

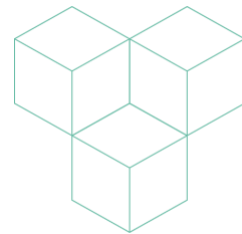
Italien (partner)

Socialt företag i Milano, som sedan 1993 erbjuder utbildning, socialt stöd och specialisttjänster för personer med funktionshinder samt barn och familjer som har det svårt. Tjänsterna som erbjuds tillgodoser de behov som har identifierats i området och främjar socialt välbefinnande med hjälp av gemensamma insatser för att skapa ett solidariskt, aktivt och ansvarsfullt samhälle.

This project has been funded with the support of the European Commission.
This publication reflects the views only of the author and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
REC-RCH-PROF-AG-2017-785708

**Asociația AHEAD
Rumänien (partner)**

Organisation grundad 2013 som tillgodoser behovet av utbildningsalternativ för att integrera och främja social delaktighet för barn och ungdomar i missgynnade grupper. AHEAD utvecklar de talanger och förmågor som krävs för att barn och ungdomar ska kunna integreras i samhället.

RESEARCH | CREATION | DEVELOPMENT

**G.G. Eurosuccess Consulting
Cypern (partner)**

Medverkar i olika europeiska utvecklings- och utbildningsprojekt för att utbyta kunskaper och goda arbetsmetoder med avseende på olika målgrupper och sektorer i syfte att stödja, utbilda och utveckla olika grupper och organisationer i samhället.

**Stiftelsen Fryshuset
Sverige (partner)**

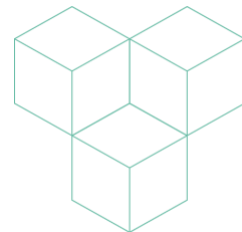
En dynamisk, oberoende enhet och rörelse, som på ett mångfacetterat sätt verkar för utveckling, egenmakt och social integration av ungdomar, med särskilt fokus på utsatta och marginaliserade personer. Fryshuset ger ungdomar möjligheten att utveckla sina individuella färdigheter, upptäcka sina passioner, utnyttja sin fulla potential och integreras i samhället ur ett arbetsmässigt, kulturellt, socialt, utbildningsmässigt och professionellt perspektiv.

Projektet har genomförts av:
Storstadsområdet Milano (IT)
Codici | Ricerca e intervento (IT)
Spazio Aperto Servizi (IT), Ahead (RO)
Eurosuccess (CY) och Fryshuset (SE)

This project has been funded with the support of the European Commission.
This publication reflects the views only of the author and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
REC-RCH-PROF-AG-2017-785708

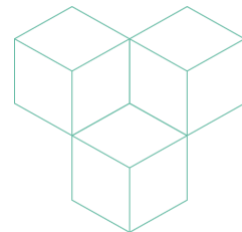
Dokument har skapats av:
Projektet Stand by Me
REC-RCH-PROF-AG-2017-785708

Attribution-ShareAlike 3.0
Unported ([CC BY-SA 3.0](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/))

Nedladdning:
[Här](#)

För ytterligare information:
standbyme.rec@gmail.com

STAND BY ME

SOCIAL-ECOLOGICAL APPROACHES FOR CARE-LEAVERS INCLUSION THROUGH PARTICIPATORY POLICY MAKING

Denna publikation återspeglar endast författarens åsikter, och kommissionen kan inte hållas ansvarig för innehållet eller användandet därav.
REC-RCH-PROF-AG-2017-785708